Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător - Boțan Olga
Dosarul nr. 2r-299/24
2-23179508-02-25r-23012024

D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Pulbere Ruxanda
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Micunova Elena,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Micunova Elena împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina, cu privire la contestarea inacțiunilor executorului judecătoresc,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 decembrie 2023,

c o n s t a t ă:

Pretențiile din acțiune:

La 13 decembrie 2023, Micunova Elena a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina, contestând inacțiunile executorului judecătoresc, cu privire la cererea de reziliere a tranzacției de împăcare din 23 aprilie 2014 și, respectiv, solicitând soluționarea de către instanță a chestiunii privind reziliere a tranzacției de împăcare din 23 aprilie 2014, cu debitorul Ciudanov Stanislav, în procedura de executare a documentului executoriu nr. 2-4489/13 din 18 februarie 2014, cu încasarea forțată a datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că, debitorul Ciudanov Stanislav nu și-a onorat obligațiunile asumate la încheierea tranzacției de împăcare din 23 aprilie 2014, în procedura de executare documentului executoriu nr.2-4489/13 din 18 februarie 2014, aflată la executorul judecătoresc Cușniriuc Ina, iar executorul nu s-a expus asupra cererii de reziliere a procesului-verbal de conciliere, înaintată la 16 octombrie 2023, fapt prin care se încalcă dreptul petiționarei și a copilului minor la pensia de întreținere.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 decembrie 2023, în temeiul prevederilor art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost refuzat în

primirea cererii înaintată de către Micunova Elena împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina cu privire la contestarea inacțiunilor executorului judecătoresc, din motiv că cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă.

Pretențiile din recurs:

La 16 ianuarie 2024, Micunova Elena a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 decembrie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe și soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În motivarea cererii de recurs, reiterând argumentele și circumstanțele descrise în conținutul contestației depuse în prima instanță și cele reflectate în actul judecătoresc contestat, recurenta a remarcat că instanța nu a verificat în fapt ce sumă a achitat debitorul, ceea ce încalcă dreptul copilului la pensia alimentară, instanța nu s-a expus asupra faptului ca, tranzacția de împăcare nu prevede control din partea executorului judecătoresc, fapt inadmisibil la încasarea pensiei alimentare protejat de stat, mai mult ca atât, tranzacția de împăcare subminează hotărârea de încasare a pensiei alimentare.

Termenul declarării recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul civil reține că, date privind recepționarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 decembrie 2023, nu au fost constatate, astfel că, în raport cu normele legale citate supra, instanța consideră că recursul lui Micunova Elena a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, instanța consideră că recursul lui Micunova Elena urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedura civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului se reține că, conform încheierii de primire spre executare nr. 077p/a-38/2014 din 04 martie 2014, în procedura executorului judecătoresc

Cușniriuc Ina, se află documentul executoriu nr. 2-4489/13 din 18 februarie 2014, privind încasarea de la Ciudanov Stanislav în beneficiul lui Micunova Elena, a pensiei de întreținere pentru copilul minor, în sumă de 1.300 lei lunar, începând cu 18 martie 2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

Ulterior, prin procesul-verbal de conciliere nr.077p/a-38/2014 din 23 aprilie 2014, părțile procedurii de executare au convenit la încheierea unei tranzacții de împăcare prin care, debitorul va achita lunar 1.300 lei pensia alimentara lunară și 200 lei pentru achitarea restanței acumulate în sumă de 9.100 lei, iar creditorul retrage documentul executoriu.

La caz, invocând faptul că debitorul nu-și onorează obligațiunile asumate, iar executorul judecătoresc nu a soluționat cererea înaintată de creditor la 16 octombrie 2023 privind de rezilierea tranzacției de împăcare, Micunova Elena a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina, contestând inacțiunile executorului judecătoresc și, respectiv, solicitând soluționarea de către instanță a chestiunii privind reziliere a tranzacției de împăcare din 23 aprilie 2014, cu debitorul Ciudanov Stanislav, în procedura de executare a documentului executoriu nr. 2-4489/13 din 18 februarie 2014, cu încasarea forțată a datoriei.

În materie de drept, potrivit art. 163 Cod de executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate. În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului.

De asemenea, conform art. 62 alin. (3) și (5) Cod de executare, în cazul în care părțile au convenit asupra încheierii unei tranzacții, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care consemnează condițiile tranzacției, acest proces-verbal servind drept temei pentru încetarea procedurii de executare. Procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția este un document executoriu. Procesele-verbale întocmite în condițiile prezentului articol sunt semnate obligatoriu de părțile în procedura de executare prezente la procedura de conciliere sau de reprezentanții acestora, sunt certificate cu semnătura și cu ștampila executorului judecătoresc și înmânate părților în procedura de executare. Procesele-verbale nu pot fi contestate.

Astfel, este susținută concluzia primei instanțe, precum că, procesul-verbal privind consemnarea condițiilor tranzacției de împăcare, nu se supune controlului judecătoresc, însă instanța de recurs este în dezacord cu concluzia de refuz a contestației, prin prisma faptului că prezenta cerere nu urmează a fi soluționată în procedura civilă.

Totodată, Colegiul civil menționează că la emiterea încheierii de refuz în primirea

cererii înaintată de Micunova Elena, prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar ca urmare nu a aplicat corect normele legale.

De altfel, conform prevederilor art. 161 Cod de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc **sau acțiunile/inacțiunea** acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

În acest sens, deși în cererea de chemare în judecată se solicită intervenirea instanței de judecată în sensul soluționării chestiunii privind rezilierea tranzacției de împăcare din 23 aprilie 2014, Colegiul reține că esența pretențiilor înaintate de către Micunova Elena în prezenta cerere de chemare în judecată, se fundamentează pe inacțiunile executorului judecătoresc Cușniriuc Ina, exprimate prin faptul că acesta nu a soluționat cererea înaintată de creditor la 16 octombrie 2023, cu privire la anularea procesului-verbal de conciliere nr. 077p/a-38/2014 din 23 aprilie 2014 sau punerea în executare silită a acestuia.

În context, instanța de recurs menționează că potrivit art. 9 Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Mai mult ca atât, este de menționat că, nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare, precum și în circumstanțele în care persoana, neinițiată în esența și subtilitățile normelor procedurale, a formulat niște pretenții în detrimentul intereselor sale.

Or, limitându-se doar la aprecierea expresă a cerințelor din cererea de chemare în judecată înaintată de Micunova Elena și fără a intra în esența acțiunii acesteia, prima instanță nu a ținut cont de normele citate supra și nu i-a acordat recurentei sprijinul corespunzător în exercitarea drepturilor sale.

Astfel, deși prima instanță corect a statuat că procesul-verbal cu privire la consemnarea condițiilor tranzacției de împăcare, nu se supune controlului

judecătoresc Colegiul reține că, aceasta totuși nu a ținut cont de faptul că, solicitările lui Micunova Elena, țin nemijlocit de inacțiunile executorului judecătoresc Cușniriuc Ina, în soluționarea cererii creditorului Micunova Elena, înaintată la 16 octombrie 2023, cu privire la anularea procesului-verbal de conciliere nr.077p/a-38/2014 din 23 aprilie 2014 și respectiv punerea în executare a acestuia.

În concluzie, Colegiul consideră că instanța judecătorească trebuia să țină cont de cele elucidate supra și să se expună pe marginea pretențiilor înaintate de Micunova Elena în raport circumstanțele cauzei și în coroborare cu normele legale aplicabile speței sau să le concretizeze la necesitate, însă precum reiese din cele expuse mai sus, prima instanță nu a ținut cont de acestea și ca urmare a emis un act judecătoresc cu derogare de la normele legale și împuternicirile sale.

Astfel, dat fiind faptul că erorile primei instanțe, nu pot fi corectate în ordine de recurs și având în vedere că instanța de fond nu a ținut cont de normele legale aplicabile cazului și nu a soluționat unele aspecte importante pentru examinarea contestației, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul declarat, de a casa integral încheierea atacată cu recurs și de a restitui cauza în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Instanța de recurs ține să atenționeze prima instanță la faptul că la rejudecarea cauzei, aceasta urmează să ia în considerație cele relatate mai sus și să concretizeze cerințele reclamantei, respectiv să verifice legalitatea și temeinicia contestației înaintate de Micunova Elena împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina cu privire la contestarea inacțiunilor executorului judecătoresc, în temeiul Codului de executare, coroborat cu Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b), 428, 174-175, 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Micunova Elena.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 decembrie 2023, în cauza civilă la contestația înaintată de Micunova Elena împotriva executorului judecătoresc Cușniriuc Ina cu privire la contestarea inacțiunilor executorului judecătoresc, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători
Dulghieru Dorin

Cașcaval

Andrei